

ด่วน

ที่ กต ๑๔๐๒/๑๑๓๖



สำนักเลข ราชการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 12381
วันที่ 15 ส.ย. 2558
13.30

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

มิถุนายน ๒๕๕๘

ว. 14
รับที่ 15 ส.ย. 2558
วันที่ 13.30 น.

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาลันทา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๗๗๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
๓. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ ๑๒๐๙/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๓
๔. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ ๐๑๑๐/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๓
๕. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาลันทา ฉบับภาษาอังกฤษ และร่างคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาลันทา (Memorandum of Understanding on the Establishment of Nalanda University) สำหรับการลงนามระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดียมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) ทั้งนี้ พลเอก ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๗๗๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงมติเห็นชอบต่อร่างเอกสารซึ่งจะมีการรับรองหรือลงนามระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประเทศบรูไนดารุสซาลามจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งรวมถึงบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาลันทา และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ อย่างไรก็ตาม สถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยได้มีหนังสือที่ ๑๒๐๙/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๓ ถึงกระทรวงการต่างประเทศ นำส่งร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาลันทา ฉบับแก้ไข ซึ่งมีเนื้อหาแตกต่างไปจากร่างบันทึกความเข้าใจฉบับที่นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ และต่อมา สถานเอกอัครราชทูตอินเดียฯ ได้มีหนังสือที่ ๐๑๑๐/๒๐๑๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๓ แจ้งว่า รัฐบาลอินเดียนิติให้ประเทศผู้เข้าร่วมการประชุม

/สุดยอดเอเชียตะวันออก...

สุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ แยกแต่ละประเทศ ในลักษณะทวิภาคีได้ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

ทั้งนี้ โดยที่สถานเอกอัครราชทูตอินเดียฯ ขอปรับแก้เนื้อหาบันทึกความเข้าใจฯ ในเวลาที่กระชั้นชิด และแจ้งว่า ประเทศผู้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกสามารถลงนามในรูปแบบ ทวิภาคีในภายหลังได้ กระทรวงการต่างประเทศจึงมิได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ในระหว่างการประชุม สุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับล่าสุดว่า ถือเป็นการแก้ไขในสาระสำคัญของร่างฉบับที่ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วหรือไม่

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับล่าสุดที่ฝ่ายอินเดียเสนอ มีข้อแตกต่างจากฉบับที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ กล่าวคือ มีการเพิ่มข้อ ๘ เรื่อง การระงับข้อพิพาท และร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเป็นความตกลงที่จัดทำ ในลักษณะพหุภาคีทั้งด้านเนื้อหาสาระและการลงนาม นอกจากนี้ รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ในปี ๒๕๕๗ ดังนั้น จึงน่าจะเป็นการเหมาะสมที่จะพิจารณาเสนอเรื่องดังกล่าวเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ในรูปแบบทวิภาคีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักร ไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นเรื่องการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามนัยมาตรา ๔ (๓) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๒ โดยที่ฝ่ายอินเดียได้แก้ไขเนื้อหาร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับล่าสุด ซึ่งมีเนื้อหา แตกต่างจากร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอร่างบันทึกความเข้าใจฯ เพื่อขอความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นางศุขมา สวราช (Mrs. Sushma Swaraj) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อินเดียมีกำหนดเยือนไทยอย่างเป็นทางการ และจะเป็นประธานร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งในโอกาสดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศจะจัดให้มีการลงนามความตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับอินเดีย ซึ่งรวมถึงบันทึกความ เข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาแลนทา ในวันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงขอความอนุเคราะห์สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณาบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สามารถลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาแลนทา มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก เพื่อจัดตั้งสถาบันการศึกษา ขึ้นนำของเอเชีย และเพื่อสร้างชุมชนทางวิชาการให้นักศึกษา นักวิชาการ และนักวิจัยจากสถาบันในสาขาต่าง ๆ ได้แลกเปลี่ยนความรู้และความร่วมมือ ทั้งนี้ การที่ไทยร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว จะเป็น ประโยชน์ต่อการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก อีกทั้งยังมี ส่วนต่อการกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ริเริ่มการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนาแลนทาด้วย

/๔.๒ บันทึกความเข้าใจฯ...

๔.๒ บันทึกรความเข้าใจ ได้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษภาษาเดียว ความละเอียดดังปรากฏตาม
 สิ่งที่มาด้วย ๕ ทั้งนี้ บันทึกรความเข้าใจ จะมีผลบังคับใช้เมื่อมีภาควิชาการลงนามตั้งแต่ ๔ ประเทศขึ้นไป ซึ่งเริ่มมี
 ผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ หลังจากทีออสเตรเลีย บรูไน กัมพูชา อินเดีย ลาว เมียนมาร์
 นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์ได้ร่วมลงนามในบันทึกรความเข้าใจ ระหว่างการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๘
 เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

๔.๓ กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างบันทึกรความเข้าใจ
 จัดทำขึ้นในระดับรัฐบาล โดยมีรูปแบบและถ้อยคำที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ
 ดังนั้น ร่างบันทึกรความเข้าใจฉบับนี้ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญา
 ตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งจะต้องได้รับความ
 เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องขอรับความเห็นชอบของ
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการต่างประเทศ

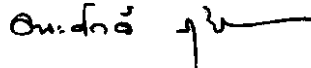
๕.๑ ขออนุมัติการจัดทำบันทึกรความเข้าใจด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติ

๕.๒ ขออนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามในบันทึกรความเข้าใจดังกล่าว

๕.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของบันทึกรความเข้าใจดังกล่าวในส่วนที่
 ไม่ใช่สาระสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และนโยบายของไทย ก็ขอให้กระทรวงการต่างประเทศ
 สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย
 จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 

(ณรงค์ศักดิ์ ปณิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กองเอเชียใต้

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๘๘

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๕